

STŘÍPKY Z JIHLAVY

Časopis pro slabozraké a nevidomé

*Společná fotografie z veřejné generálky Nad Sázavou
v Horáckém divadle*

Obsah:

VÁŽENÍ KLIENTI, PŘÁTELE	3
KNIHY DO UŠÍ	5
TIPY NA ZVUKOVÉ KNIHY OD P. PTÁČKOVÉ	6
ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ	11
EUROKLÍČ MÁ NOVÝ WEB.....	17
ÚP ČR ROZŠIŘUJE SLUŽBY SVÉHO CALL CENTRA	18
INFORMAČNÍ SCHŮZKA V TYFLOCENTRUM JIHLAVA, O.P.S.	19
NÁVŠTĚVA TRAMPIKÁLU.....	23
MUZIKOTERAPIE S PANÍ BOHATOU	27
VZKAZ VALENTÝNOVI	29
ZAJÍMAVOST	31
IN – OUT	35
NEBUĎTE OFF — BUĎTE ON	39
AKCE V BŘEZNU	42
BLAHOPŘÁNÍ	47
DÁRCI A SPONZOŘI	48
ČASOPIS VYDÁVÁ:	50

VÁŽENÍ KLIENTI, PŘÁTELÉ TYFLOCENTRA JIHLAVA,

Pro mnohé z nás přichází jeden z nejhezčích měsíců v roce. Jaro je téměř za dveřmi, i když momentální teploty, především ty noční značí mrazivou zimu. Březen je ve znamení pomalu se probouzející přírody, sluníčko nás snad taky bude těšit čím dál více a dny se nám příjemně prodlužují.

Únor se kolem nás prohnal, ani nevíme jak. Proběhla dlouho plánovaná akce a sice návštěva veřejné generálky v Horáckém divadle. Byla nás řádná „banda“, všichni přišli krásně společensky oblečení a naše očekávání byla veliká. Představení jsme se zájmem shlédli a jak už to tak bývá, jako u všeho, někomu se to moc líbilo, někomu méně. Ale všichni jsme se shodli, že až se nám naskytne další příležitost, rádi půjdeme do divadla znovu. Další kulturní akci nám připravila paní Lenka Bohatá a my se mohli uvolnit u muzikoterapie. V únoru jsme zahájili v TyfloCentru také cvičení, které se

u vás setkalo s velkým ohlasem, proto ho budeme pravidelně zařazovat do akcí.

Březen bude hodně nabitý. Vytvoříme si velikonoční dekorace prostřednictvím Macramé, zasoutěžíme si v deskových hrách, navštívíme pana Kotrbu, který si pro nás připraví jarní ochutnávku čajů či budeme objevovat jihlavské památky. Pan Ing. Beránek si pro nás připraví nejen klasický trénink paměti, ale také trénink paměti v rámci Národního týdne trénování paměti. Vy, kteří jste na tréninku paměti ještě nikdy nebyli, neváhejte a přijďte objevit něco nového. Pozvání samozřejmě platí i pro pravidelné účastníky této akce. No a co na závěr? Pátky budou patřit cvičení. Jaro je za dveřmi, proto se rozhýbeme a uděláme něco pro své zdraví!

Jaru zdar a těšíme se na viděnou 😊

S časopisem Střípky z Jihlavy Vám za Vaší stálou přízeň
děkují zaměstnanci TyfloCentra Jihlava

KNIHY DO UŠÍ

SLUŠNÍ LIDÉ

Autor: J. P. Delaney

Žánr: anglický román

Čte: Marie Štípková a Matouš Ruml

Rozsah: 1 audiodisk (11:51:29)

Dostupné z: Knihovna Jihlava, Hluboká

Jednou ráno otevře Pete Riley dveře cizímu člověku a uslyší zprávu, která jemu i jeho partnerce Maddie od základu změní život. Dozvedí se totiž, že jejich syn byl v porodnici zaměněn a už dva roky vychovávají cizí dítě.

TIPY NA ZVUKOVÉ KNIHY OD P. PTÁČKOVÉ

Co mě zaujalo v únoru

Terry Pratchett

Sekáč

Načítatel Jan Vondráček

Co se stane, když se Smrt' stane smrtelným?

Ten, kdo pana Pratchetta zná, ví, že pro mágy musí přijít na sklonku života sám Smrt'. Každému se nedostane této cti. Rumpál Lžička však čeká marně a začnou se dít věci. Nikdo netuší, proč se tak stalo a co bude dál. Sledujeme také Smrtě, který dostal svoje vlastní přesýpací hodiny, které mu měří čas jemu určený. Uvidíme, jak se mu povede, když přijme práci čeledína u slečny Zahořelé... Děje odehrávající se kolem Rumpála Lžičky a Smrtě jsou nám předkládány v jednotlivých epizodách, a to nás nutí poslouchat dál. Pozorný posluchač odhalí různé skryté narážky. Nutí

nás k zamyšlení, jestli je něco takového opravdu možné. Tohle mají knížky od Terryho Pratchetta společné.

Čas: 11 hodin, 59 minut

Počet stop: 41 plus ukázky z knih vydaných nakladatelstvím

Vydalo nakladatelství OneHotBook

Ludmila Vaňková

Žena pro třetího krále

Načítatel: Renáta Volfová

Eliška Reička – Richtenza, neměla vůbec snadný život, nebo snad ano?

Toto jméno vám možná nic neříká. Kdo by taky znal druhou ženu krále Václava II. a manželku Rudolfa Habsburského, zvaného „Král kaše“. Tento příběh se odehrává na začátku čtrnáctého století. Sledujeme osud Richtenzy, dcery Přemyslava Velkopolského. Jako královská dcera měla osud daný. Ovšem její život se

začal odvíjet mnohem složitěji než životy jiných královských dcer. Po smrti otce byla odvezena do Berlína, kde žila na dvoře budoucího ženicha jako nechtěný přívažek. Po smrti braniborského prince, který měl být jejím ženichem na tom byla ještě hůř. Pak se začal její osud otáčet tou lepší stranou. O její ruku si řekl Václav II., král Český. Už od jejího dětství ji provází český šlechtic Jindřich z Lipé. Jejich osudy se proplétají celou knihou. A osudy hlavních postav nám představují složitý úsek našich dějin, kdy vymřel rod Přemyslovců a na trůn nastoupil nový královský rod – Lucemburkové.

Celkový čas:

CD 1. 9 hodin, 3 minuty, 5sekund

CD 2. 5 hodin, 11minut, 40 sekund

Počet stop:

CD 1, 25

CD 2. 17

Knihu jsem měla z knihovny K. E. Macana pod číslem
MP 6290

Jana Bernášková

Coura

Načítatel: Jitka Ježková

Jak to ty ženský mužou všechno zvládnout?

Dostal se mi do rukou tento svěží románek. Čtení spíš pro ženské, ale i pánové si tady najdou možná svoje a třeba ledacos pochopí. To už nechám na vás. Hlavní hrdinka má přítele, dítě a kamarádky. Ty kamarádky jsou na tom tak trochu podobně. Jedna má dítě a je samoživitelka a druhá řeší rozpadající se manželství a nakonec milence v Egyptě. Všechny tři jsou herečky na volné noze. A naše hlavní hrdinka dostane příležitost v divadle Na vinohradech a tady narazí na dávnou lásku. Hrají Tři sestry od Čechova a ona s tímto pánem tvoří mileneckou dvojici... To je situace, co? Kolem toho všeho řeší běžné problémy. Nemocné dítě, vztahy

maminky a těch kamarádek, bývalého partnera, kterého by raději neřešila, ale co jí zbude... Do toho ji prudí její hlava, která ji zajímavě navádí.

Knížka má děj a spád. Je tady i trochu erotiky... Prostě, je to ze života.

Celkový čas: 12 hodin 25 minut

Balení obsahuje 2 CD.

Počet stop: 39 CD1, 37 CD2

Vydala Euromedia Group, a. s. - Témbr

ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

NOVÝ SAZEBNÍK BÍLÝCH HOLÍ

Od 1. 2. 2023 došlo ke zvýšení cen slepeckých holí, tudíž se zvedl i doplatek u dvou slepeckých opěrných holí 5007699 – 194,- Kč a 5007701 – 282Kč.

NOVĚ se doplácí slepecké hole 5007689 – pětídílná orientační kompozit – 74Kč

a také 5007700 – hůl opěrná teleskopická 2 dílná nebo francouzská – 41Kč.

Navíc byly od 1.1. 2023 opět **sloučeny červenobílé hole s bílými pod jeden kód VZP.**

To znamená, pokud bude chtít klient **červenobílou - hluchoslepeckou** hůl, má tato hůl stejný kód jako bílá.

Potom je potřeba na poukazu od lékaře zakroužkovat červenobílá nebo toto připsat na zvláštní papír.

Poslední důležitá informace.

Poukaz na Léčebnou a ortopedickou pomůcku má **platnost 1 měsíc.**

Kódy VZP- skupina 09, platnost od 1.2. 2023

- Nový kód: 5005997, Původní kód: 95521 Název: **Indikátor hladiny a světla** (již neschvaluje revizní lékař) Cena: 1165,50 Kč, Úhrada ZP: 1165,50 Kč, Doplatek 0, ks/rok: 1/2
- Nový kód: 5007688, Původní kód: 95551, Název: **Hůl červenobílá - pro hluchoslepé) ORIENTAČNÍ skládací 5dílná Aluminium** (100-150 cm po 5 cm), Označení: OrS5A, Cena: 857,51 Kč Úhrada ZP: 857,51 Kč, Doplatek 0, ks/rok: 3
- Nový kód: 5007689, Původní kód: 95572, **Hůl bílá (červenobílá- pro hluchoslepé) ORIENTAČNÍ skládací 5 dílná Kompozit** (100-150 cm po 5cm), Označení OrS5K, Cena: 1002,25 Kč, Úhrada ZP 928,05 Kč, Doplatek 74 Kč, ks/rok: 3

- Nový kód: 5007690, Původní kód: 95552, **Hůl bílá ORIENTAČNÍ teleskopická 2dílná Aluminium** (max 110,125,140 cm), Označení: OrT2A, Cena: 847,79 Kč, Úhrada ZP: 847,79 Kč, Doplatek 0, ks/rok: 3
- Nový kód: 5007691, Původní kód: 95553, **Hůl bílá ORIENTAČNÍ teleskopická 3 dílná Aluminium** (max 110,125,140,155 cm), Označení: OrT3A, Cena: 892,06 Kč, Úhrada ZP: 892,06 Kč, Doplatek: 0, ks/rok: 3
- Nový kód: 5007692, Původní kód 95554, **Hůl bílá ORIENTAČNÍ kombinovaná 4dílná Aluminium** (max 105, 120, 135, 150 cm), Označení: OrT4A, Cena: 892,06 Kč, Úhrada ZP: 892,06 Kč, Doplatek: 0, ks/rok: 3
- Nový kód: 5007695, Původní kód: 95557, **Hůl bílá (červenobílá- pro hluchoslepé) SIGNALIZAČNÍ skládací 7 dílná Aluminium** (90,100,110 cm), Označení: SiS7A, Cena: 847,79 Kč, Úhrada ZP: 847,79 Kč, Doplatek: 0, ks/rok: 3

- Nový kód: 5007697, Původní kód: 95573, **Hůl bílá SIGNALIZAČNÍ teleskopická 7 dílní Kompozit** (115 cm- není stavitelná), Označení: SiT7K, Cena: 881,28 Kč, Úhrada ZP: 881,28 Kč, Doplatek: 0, ks/rok: 3
- Nový kód: 5007698, Původní kód: 95559, **Hůl bílá (červenobílá pro hluchoslepé) OPĚRNÁ neskládací Aluminium** (100 cm- zkracujeme na míru), Označení: OpN1A, Cena: 446,02 Kč, Úhrada ZP: 446,02 Kč, Doplatek: 0, ks/rok: 3
- Nový kód: 5007699, Původní kód: 95560, **Hůl bílá (červenobílá- pro hluchoslepé) OPĚRNÁ skládací 4dílná Aluminium** (76-100 cm, po 5cm + zkracujeme na míru), Označení: OpS4A, Cena: 695,52 Kč, Úhrada ZP: 500,25 Kč, Doplatek: 195 Kč, ks/rok: 3
- Nový kód: 5007700, Původní kód: 95561, **Hůl bílá OPĚRNÁ teleskopická 2dílná Aluminium** (79-104 cm) + **francouzská**, Označení: OpT2A, Cena:

541,08 Kč, Úhrada ZP: 500,25 Kč, Doplatek: 41, ks/rok: 3

- Nový kód: 5007701, Původní kód: 95562, **Hůl bílá OPĚRNÁ kombinovaná 5dílná Aluminium (83-95 cm)**, Označení: OpK5A, Cena: 781,92 Kč, Úhrada ZP: 500,25 Kč, Doplatek: 282 Kč, ks/rok: 3
- Nový kód: 5007702, Původní kód: 95570, **Rotační koncovka k bílým (červenobílým) orientačním holím (27mm,38mm,50mm)** Označení: RK, Cena: 219,23 Kč, Úhrada ZP: 219,23 Kč, Doplatek: 0, ks/rok: 3
- Nový kód: 5007703, Původní kód: 95574, **Keramická koncovka k bílým (červenobílým) orientačním holím (pevná, rotační)**, Označení: KK, Cena: 275,40 Kč, Úhrada: 275,40 Kč, Doplatek: 0, ks/rok: 3

SKUPINA 05

- Nový kód: 5002620, Původní kód: 132012, **Glukózové diagnostické proužky do glukometrů**

CALLA, 50 ks v balení, Cena: 300,15 Kč, Úhrada
ZP: 300,15 Kč, Doplatek: 0, ks/rok: 2500

- Nový kód: 5002623, Původní kód: 85410,
Glukometr- pro nevidomé, inzulínový režim,
s hlasovým výstupem, kompletní set, Cena: 1000,50
Kč, Úhrada ZP: 1000,50 Kč, Doplatek: 0, ks/rok: 1/6

EUROKLÍČ MÁ NOVÝ WEB

Webové stránky obsahují informace o historii projektu Euroklíč, dále informace o tom, co je euroklíč a k čemu slouží, co je aplikace Euroklíčěnka, informace o jednotlivých druzích eurozámků a další.

Na webových stránkách najdete též soubory ke stažení, jako jsou letáky nebo evidenční karty jednotlivých krajů.

Novinkou webových stránek je, že složka KAM PRO EUROKLÍČ je seřazena podle krajů, a tudíž je možné si najít přesné místo s informací, zda je osazeno eurozámkem.

Velmi důležité jsou informace o tom, kde si každý zájemce může euroklíč vyzvednout.

Nové webové stránky najdete na adrese www.euroklic.cz.

Zdroj: <https://www.helpnet.cz/>

ÚP ČR ROZŠÍŘUJE SLUŽBY SVÉHO CALL CENTRA

Od 1. 2. 2023 mohou lidé volající na bezplatnou linku [Call centra Úřadu práce ČR](tel:800779900) (800 77 99 00) nově zjistit, jak daleko je zpracování jejich žádosti o konkrétní dávku, nebo kdy mohou očekávat peníze. Během pilotního provozu se tato služba bude týkat prozatím výhradně dávek státní sociální podpory, tedy příspěvku na bydlení, přídavku na dítě, rodičovského příspěvku nebo porodného.

Jde o významné rozšíření služeb stávajícího Call centra ÚP ČR, které bude moci volajícím telefonickou cestou sdělit detaily po nahlédnutí do systému. Nad rámec toho získají občané, stejně jako tomu bylo dosud, na této lince obecné informace týkající se jak agendy zaměstnanosti, tak sociálních dávek.

Zdroj:// <https://www.uradprace.cz/web/cz/-/up-cr-rozsiruje-sluzby-sveho-call-centra>

INFORMAČNÍ SCHŮZKA V TYFLOCENTRUM JIHLAVA, O.P.S.

Cílem informační schůzky je seznámení uživatele služeb se změnami a plánovanými aktivitami pro rok 2023 v TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.

Mohli jste být na schůzce přítomni osobně, nebo on-line. Z této schůzky tedy byla učiněna nahrávka, kterou si můžete kdykoliv stáhnout.

V rámci schůzky jsme řešili informace o službách:

1. Odborné sociální poradenství – v rámci této služby je možné využít poradenství ohledně:

- získání kompenzačních pomůcek
- pomoci s vyřízením sociálních dávek
- pomoc se sociálním šetřením
- získat informace ohledně novinek v sociální oblasti
- získat podporu při hledání návazných informací a služeb
- pomoc ohledně řešení osobních situací

2. Průvodcovské a předčitatelské služby:

Službu je možné využívat v rámci osobních doprovodů po objednání, a to po celém Kraji Vysočina a mimořádně i v celé ČR.

Služba je poskytována za úhradu. Po letech budeme zdražovat na cenu 140,-/hodinu a to od 1. dubna 2023.

Účtovat se bude po minutách – 2,30,-. Zaokrouhlovat se to bude matematicky.

V případě celodenního doprovodu je částka stanovena na 600,- po uplynutí 4,3 hodiny.

V případě doprovodů v rámci akcí ve službě Sociální rehabilitace platí původní ustanovení, že doprovody přímo na akci jsou zdarma. Dále jsou zdarma doprovody na pobytových akcích pořádaných přímo TCJ.

3. Sociální rehabilitace

V rámci této služby můžete využívat:

- Výuku na kompenzačních pomůckách jak v TCJ, tak u sebe doma
- Poradenství ohledně výběru kompenzačních pomůcek
- Semináře na různá témata
- Pravidelné skupinové aktivity – např. on – line café, cvičení, angličtina
- Skupinové aktivity – výlety, dílničky, exkurze, rekondice
- Individuální aktivity – můžete zde vařit, vypůjčit si dvojkolo, procvičovat si trasy v rámci chůze s bílou holí, procvičovat péči o domácnost a sebeobsluhu, hledat zaměstnání, nacvičovat si přípravu na pohovory, hledat a zkoušet další zájmy a koníčky apod.

Chceme Vás upozornit, že v budoucnu budou naplánovány aktivity, kterých se bohužel nebudou moci zúčastnit vodící psi. Jedná se o aktivity jako je například plavání, bruslení nebo exkurze do podniků, kde je jejich

přítomnost pro ně samotné nebezpečná, nebo zakázána z hygienických důvodů.

Informace k oslavám 20 výročí založení TCJ.

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. bylo založeno 8. 10. 2003. Nevíme v kolik hodin. S ohledem na to, že tedy existujeme již 20 let, budeme k této příležitosti pořádat následující akce na které jste zváni:

- Oslava narozenin TCJ v Gotickém sále na radnici 11. 10. 2023 od 14:00
- Ples k 20. výročí existence TCJ 3. 11. 2023 od 19:00 v Dělnickém domě

Hodnocení služeb TCJ za rok 2022

Hodnocení bude probíhat formou rozhovorů. Bude vybráno 5 uživatelů (mohou se i přihlásit dobrovolně) a bude s nimi proveden krátký rozhovor.

Je možné návrhy, podněty, připomínky i stížnosti podávat do schránky důvěry, nebo přímo k p. ředitelce, případně její zástupkyni.

NÁVŠTĚVA TRAMPIKÁLU

Vy nevíte, co je to trampikál? Ne, nic se neděje. Tohle slovo jsem v pátek slyšela taky poprvé. Je to vlastně trampský muzikál. Jmenuje se Nad Sázavou a měl premiéru v sobotu 18. 2. 2023. My jsme ho viděli o den dříve. A můžu mluvit za sebe: Byla jsem spokojená, potěšená a nadšená.

Už v lednu se začalo spřádat předivo této akce. A možná ještě dřív. Každopádně už v lednu jsem se nahlásila na akci návštěva generálky muzikálu Nad Sázavou. Zajistila jsem si hlídání naší Báry, (Kdo neví, je to náš malý závislý pudlík). Domluvila doprovod, a ještě jsem si domluvila jiné soukromé věci, které jsem chtěla absolvovat. Na jeden den dost pestrý program.

Těšila jsem se, tak čas plynul rychle. A samozřejmě, jak už to tak bývá, nastaly komplikace. Nejdřív jsme odvezli do opravny auto. Je to důležité k přiblížení na nádraží a z nádraží. Když napadl sníh a já ho uklízela, spadla jsem tak nešťastně, že mě bolela záda a měla

jsem obavy, jestli vůbec zvládnou cestu. Ale, jak říkám, moc jsem se těšila a tím pádem neexistovala jiná možnost, než jet. Chtěla jsem taky vidět všechny ty lidičky, které už tři roky slýchám jen po skypu.

Do divadla jsme dorazili kolem deváté ráno. Bylo tam už otevřeno a já se mohla zkulturnit, tedy obléct se společensky únosně a občerstvit. Do desíti hodin se nás tam z TyfloCentra sešlo asi 25 lidí. Byla jsem zvědavá, jak vypadají prostory divadla. Ještě jsem tam nikdy nebyla a musím říct, že jsou nádherné, i když moderní. Nic jim to neubírá na kráse.

Když jsme se usadili v hledišti, přišel pan režisér Zettel a uvedl toto své dílko, které vlastně ještě dnes mohlo být dopilováváno. Nebylo to třeba. Práce herců byla bravurní. A už to začalo. Objevil se na scéně hajný, který nikomu nedaroval ani větvičku na táborák, ani suchou kůru... Pak se objevilo „auto“ a „karavan“. Jak to vypadalo? Herci dělali, že jedou ve voze a opakovali. BMV..., Karavan..., Pak jsme ještě viděli bandu v Posázavském expresu. Nejdřív hra trochu nedávala

smysl, ale jak se situace proplétala, tak kostičky krásně zapadly. Dále se ještě na scéně objevila rodinka na výletě. A jak už to v životě chodí, začalo se to komplikovat a zamotávat. Karavan vybrzdil BMV. Ti pak dojeli do KFC a karavan jim ujel. Výletníci šlapali dle mapy a azimutu svými cestami až do doby, než byli oloupeni o mapu, buzolu i hodinky. Pak BMV píchlo a rezerva se nenašla. Blížil se soumrak a všichni se snažili najít nějaké východisko z nastalé situace. Jen ti kotlíkáři z vlaku poctivě dorazili na svou osadu. Zajímavé je, že postupně se na té osadě sešli všichni.

Zábava byla vcelku únosná do doby, než tam přišel i ten nedůtklivý hajný. Ten pak začal vyhrožovat, že bude střílet. V ten moment se tam mihla osoba – nevím, jak se jmenovala, ale asi nějaká dobrá víla, která způsobila, že se k sobě začali všichni chovat krásně. Vtom se tam objevil i karavan. Když prozradili účastníkům, co všechno mají v karavanu, asi netušili, že přijdou o všechny zásoby...

V divadle jsem byla po třech letech. Bylo to paráda a doporučuju těm, kdo tam nebyli a chtěli by muzikál, tedy trampikál vidět. Jen ti nevidomí budou mít trochu potíže s tím, aby pochopili, co se na jevišti vlastně děje. Chce to vnímavého a sdílného průvodce. Každopádně, nelituji cesty a odhodlání. Domů jsem dorazila taky dobře. Dokonce i záda mě přestala bolet, i když večer byl náročný. Dvoukilometrová procházka z nádraží s batohem a botama na podpatku mě dorazila.

Děkuji všem, kdo mají tuto akci na svědomí, kdo nám poskytli doprovod a vůbec nám umožnili tento krásný zážitek. Těším se, že někdy v budoucnu se něco podobného ještě bude konat.

Za článek děkujeme paní Ptáčkové

MUZIKOTERAPIE S PANÍ BOHATOU

V úterý 14. února bylo v TyfloCentru veselo a „hravo“. Paní Lenka Bohatá si pro nás připravila program v rámci muzikoterapie. Nejprve nás seznámila s tím, co vlastně muzikoterapie je, v čem a jakým způsobem nám může pomoci. S sebou přinesla několik hudebních nástrojů, které jsme si postupně prohlédli a vyzkoušeli si, jak nástroje zní. Šlo např. o hromový buben, šamanský buben, kalimbu, djembe, damaso, drhlo, čaringu, sundrum či deštný sloup.

Následně jsme si pustili hudbu s bubny, rozdali si nástroje a do rytmu jsme si společně zahráli. Můžu vám říct, že slyšet jsme byli možná až na ulici 😊.

Paní Bohatá nás také seznámila s tím, co jsou mantry a čakry. Existuje 8 čaker. Měli jsme možnost si prohlédnout Tibetské mísy, které symbolizují jednotlivé čakry. Misky jsme se pokoušeli pomocí dřevěné paličky rozeznít. Někomu zněly opravdu krásně, někdo musel

vynaložit více trpělivosti a klidu, aby nějaký zvuk díky tření paličky o okraj mísy vyloudil.

Bylo to velice zajímavé dopoledne, které v nás doznívalo po zbytek dne...

Lence ještě jednou mockrát děkujeme a těšíme se zase někdy příště!

Článek napsala p. Cabajová

Společná fotografie při hraní na hudební nástroje

VZKAZ VALENTÝNOVI

Ohlédnutí za Valentýnem... Za dveřmi se objevuje den jako každý jiný. Tedy téměř, přichází totiž 14. února a s ním spojený svátek zamilovaných - svatý Valentýn, který mně osobně přijde komerční a zbytečný.

Také je to svátek, který mi moje děti každý rok připomínají, abych nezapomněla na svoji drahou polovičku. I ony samy tento svátek dost prožívají, Vojtíšek obšťastní svůj počítač růží anebo lepšími herními komponenty (haha) a Viktorka vždy nakreslí nějaké veliké srdce a já musím, ostatně jako každý rok, být mile překvapená a dojatá. Mně by přitom jen stačilo, kdyby na Valentýna dávali slevy na jídlo než na přihlouplá plyšová srdíčka, kterých se já a moje děti určitě nenajíme a ... navíc mě vyrušuje jejich prudká červená barva v obchodech (haha).

Trochu mne vždy uklidní, když si večer pustím televizi a zničehonic na mě vykřikne reklama s „hnusným“

zeleným panáčkem Alzákem, jenž dává na Valentýna alespoň slevy na elektroniku.

Když přijdu pár dní před Valentýnem do obchodu pro svou milovanou čokoládu, zhrozím se, že místo ní všude vidím pouze do očí bijící červená srdíčka, což člověku trochu zkazí chuť. Nerada myslím na někoho jiného, raději na sebe a na čokoládu, kterou mám tak moc ráda. Jsem prostě maličko sobecká.

Naštěstí už tolik tento svátek nevnímám, považuji ho za běžný den jako každý druhý.

PS Ale, ... jestli ten můj chlap s něčím přece jen nepřijde, tak to teda vážně něco uvidí!

článek napsala p. Neckářová

ZAJÍMAVOST

Jak vznikly názvy jarních měsíců

Za jarní měsíce jsou tradičně považovány březen, duben a květen. Jejich názvy nám mohou připomínat ledacos, ale jak vlastně vznikly? A proč se už dnes neříká květnu máj? Nebo je to jenom jeho básnické jméno?

Česká jména kalendářních měsíců většinou odrážejí koloběh přírody a zemědělské práce a u jarních měsíců to platí bez výjimky.

Březen: dvě teorie o původu

Pojmenování *březen* nám může asociovat dva různé výrazy - *březí* nebo *bříza* a z nich také vycházejí dvě teorie o původu tohoto slova. Jedním vysvětlením je, že jsou v této době samice zvířat březí a rodí se mláďata. S tím se nám připomíná také *březňák* - zajíc vržený v březnu. Druhý výklad říká, že *březen* je měsícem, kdy začínají rašit břízy. Z evropských jazyků známe názvy jako *March* (anglicky), *März* (německy) nebo *mars* (francouzsky), které vycházejí z latinského

slova *Martius*. To označovalo měsíc zasvěcený římskému bohu války a ochránci zemědělství Martovi. I ve staročeštině bylo používáno pojmenování měsíce s tímto základem - *mařec*.

Ve staroslověnských nebo ruských textech označoval název *březen* ne třetí, ale až čtvrtý měsíc v roce. Tento nesoulad byl způsoben tím, že staří Slované neměli pevný kalendář, měsíce jen odhadovali a pojmenovávali podle přírodních jevů. Když se pak rozešli na nová území, která byla od sebe vzdálená a měla odlišné klimatické podmínky, začaly se stejné názvy měsíců vztahovat k různým časovým obdobím.

Duben versus apríl

Pojmenování *duben* je vcelku průhledné, odvozuje se od dubů, kterým během dubna začíná růst listí. Pro pojmenování čtvrtého měsíce v roce se někdy užíval i název latinského původu *apríl*. Původní výraz *duben* ale nikdy nevytlačil. A dnes už je *apríl* pouze označení prvního dubnového dne, kdy lidé

vymýšlejí *aprílové žerty* a snaží se vyvést někoho *aprílem*. Připomíná se nám i ve spojení *aprílové počasí*, tedy počasí nestálé a proměnlivé.

Květen: překvapivá historie

Květen je měsíc, ve kterém příroda rozkvétá, to je docela přímočaré. Zajímavá je ale historie jeho názvu. Představuje ojedinělý případ, kdy bylo v 19. století původní pojmenování měsíce nahrazeno jiným. Pátý měsíc byl totiž ještě poměrně nedávno označovaný jako *máj*. Tento výraz pochází z latiny a odvozuje se pravděpodobně od římské bohyně země a růstu jménem Maia.

Dnes je nám známý spíš už jen z pranostik (třeba *Studený máj - v stodole ráj*.) nebo z názvu básnického díla Karla Hynka Máchy. Přestože by nám mohlo připadat, že Mácha použil slovo *máj* jako básnické pojmenování, není to tak. V době napsání

a prvního vydání Máje byl tento název zcela běžně používané označení kalendářního měsíce.

Výraz *květen* použil poprvé roku 1805 Josef Jungmann ve svém překladu Chateaubriandovy novely *Atala*, kterým chtěl dokázat, že i čeština umí být moderním uměleckým jazykem. Při tvorbě názvu měsíce vycházel ze staročeského přídavného jména *květný* a inspiroval se i jinými slovanskými jazyky. Název *květen* nenahradil *máj* hned, prosazoval se postupně, ale dnes už je pro nás jediným neutrálním pojmenováním. Opět v souvislosti s různými klimatickými podmínkami najdeme v jiných slovanských jazycích výrazy podobné *květnu*, které však neoznačují pátý, ale čtvrtý měsíc v roce, tedy náš *duben* - *kwiecień* v polštině nebo *kviten'* (квітеень) v ukrajinštině.

<https://www.reflex.cz/>

IN – OUT

Víte, co, nebo kdo je Morena?

Vynášení Moreny se sice odehrává v době velikonočního půstu a do svého harmonogramu jej zaznamenali i křesťané. Ve skutečnosti jde ryze o pohanský zvyk, který má svou tradici tak hlubokou, že sahá ještě do doby předkřesťanské. A i když v Čechách se již takřka netraduje, Morava si vynášení Moreny doslova užívá.

Vynášení Moreny je zvyk, který zakončuje zimu. Zvyk se proto zpravidla odehrává o Smrtné neděli. Někdy se však provádí i na Družebnou nebo Květnou neděli. Tento slovanský zvyk se dodnes traduje nejen na Moravě, ale také v některých německých oblastech, a to především v Sasku, Durynsku a ve Francích.

V minulosti bylo vynášení Moreny zakázané. Prostým lidem trvalo poměrně dlouho, než tradici prosadili na seznam křesťanských velikonočních tradic. Když se vynášení Moreny nepovedlo potlačit, církve se s ním

smířila. Nakonec rituál vynášení Moreny začal upadat sám v 19. století, kdy tradice získala podobu mládežnických her.

Víte, co, nebo kdo je Morena?

Morena, nebo také Morana, Morjana, Mořena nebo Marzana, je pravděpodobně slovanskou bohyní smrti. Zobrazována je jako ošklivá stařena, která uzavírá nejen zimu, ale i koloběh života, jehož součástí je smrt. Někdy je však Morena zobrazována také jako mladá, bledá dívka, která bere všechny mrtvé duše do podsvětí, kterému vládne. Kromě podsvětí vládne rovněž zimě. Nejde o žádnou hlupačku, je to naopak velmi moudrá žena, která však oplývá tak mrazivým dotekem a dechem, jenž zastavuje srdce. Její jméno je odvozeno od slovanského slova umořit čili zemřít. Kromě smrti a zimy Morena přivolává spánek, odhání i přivolává noční můry a pomáhá všem lidem vyrovnat se s úmrtím blízkého člověka.

Rituál vynášení Moreny

Rituál vynášení Moreny spočíval ve vynášení slaměné figuríny za vesnici. Za vesnicí pak byla hozena do vody. Tam, kde nebyl žádný potok, zakopávala se do země nebo páčila. Potom, co se Moreny zbavili, všichni spěchali nazpět do vesnice. V minulosti lidé věřili, že ten, kdo zpět do vesnice doběhne poslední, do roka zemře.

Slaměná postava bývá oblečena do ženských šatů (černých a bílých), ozdobena stuhami, a také i kraslicemi. Aby se lépe nesla, má zesponu nasunutou tyč.

Morena je z vesnice vynášena za zpěvu obřadních písní. Akce se zúčastnila celá vesnice, přičemž celý akt vykonávala mládež a nejčastěji svobodné dívky, dospělí tvořili jen doprovod. Při vynášení Moreny nesměl nikdo chybět. Věřilo se, že ten mládenec, který v průvodu chyběl, do roka zemře (případně někdo z jeho rodiny).

Vítání jara

Po vynesení Moreny začalo vítání jara. Lidé si podle tradic uříznou narašené větvičky, ozdobí je barevnými stuhami a se zpěvem je pak odnesou zpět do vesnice. Akce je završena koledováním, zpíváním, říkadly, štědrou hostinou a taneční zábavou.

<https://primanapady.cz/>

NEBUĎTE OFF — BUĎTE ON

VYBRANÁ CHRONICKÁ ONEMOCNĚNÍ

- 2. 3. 2023 od 15:00 hod.
- Kde: Krajský úřad, Žižkova 57, Jihlava. Zasedací místnost D2.03, budova D.
- Seminář povede metodik a lektor pro zdravotně - sociální služby PhDr. Mgr. Jakub Jestřáb, MBA. Péče o zdraví, selfmonitoring, praktický nácvik aplikace léčiv, uchovávání léčiv apod. Přihlášení účasti v Senior Pointu, Palackého 26.

KAPŘÍ DEN

- 4. 3. 2023, 13:00 – 20:00 hod.
- Kde: Parkán u Brány Matky Boží, Park Gustava Mahlera
- Dorazte na divadla, koncert a šermířská vystoupení, ale hlavně na velkou hru, při které budete bránit Jihlavu před loupeživým rytířem

Zikmundem a jeho poskoky. Zažijte zapomenutou jihlavskou historii skrze hru, na které se podílejí opravdoví rytíři i herci z Horáckého divadla Jihlava.

KABARET PLNÝ VELKÝCH I MALÝCH AKROBATŮ

- 9. 3. 2023, 19:00 hod.
- Vstupné 120,- Kč plné / 80,- Kč zlevněné
- Kde: DIOD - Divadlo otevřených dveří
- Kabaret je místo, kde neplatí žádná pravidla... Naši cirkusoví umělci vám předvedou, že i nemožné je možné. Bude tu závěsná i pozemní akrobacie, divadlo, světelná show ale hlavně velká zábava.

PERU – PAVEL SVOBODA

- 14. 3. 2023, 19:00 hod.
- Kde: Kino Dukla Jihlava
- Cestovatelská přednáška z dílny fotografa a dobrodruha Pavla Svobody. Vyrazíme společně

do Peru, andského a indiánského klenotu Jižní Ameriky.

S MARKEM ZA GORILAMI

- 30. 3. 2023, 17:00 hod.
- Kde: Městská knihovna Jihlava
- Pořad s bývalým ošetřovatelem goril Markem Ždánským a fotografem Vladimírem Čechem

AKCE V BŘEZNU

Každý čtvrtek ON-LINE CAFÉ

Udělejte si pohodlí, k tomu kávu, čaj, či jiný chutný nápoj a připojte se k nám na skype, na online „posezení“ od 10:00 hod.

7. 3. 2023 úterý – MACRAMÉ

S paní Šlíglovou si tentokrát vytvoříme velikonoční dekoraci.

Macramé neboli drhání je pradávna technika splétání šňůr a provázků. Kombinací různých druhů uzlů vznikají zajímavé geometrické vzory.

Akce se uskuteční v TyfloCentru Jihlava, o.p.s., na Brtnické 15, od 10:00 hod.

Počítejte s příspěvkem na tvoření.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO 3. 3. 2023

8. 3. 2023 středa – SOUTĚŽ V DESKOVÝCH HRÁCH

Přijďte si opět poměřit své znalosti či štěstí na turnaj v deskových hrách. Soutěž bude probíhat v TyfloCentru Jihlava, o.p.s. na Brtnické 15, od 10:00 hod.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO 6. 3. 2023

10. 3., 17. 3., 24. 3., 31. 3. 2023 pátek – CVIČENÍ V TYFLOCENTRU

Zahajujeme pravidelné cvičení v TyfloCentru. Nebojte se zúčastnit, každý bude cvičit dle svých možností a zdravotního stavu.

Cvičení bude kapacitně omezeno, s ohledem na prostory určené ke cvičení. Bude tedy nutné se střídat, což znamená, že se nemusíte kapacitně dostat na každé toto cvičení. Dle zájmu, který o cvičení projevíte ho budeme organizačně plánovat v dalších měsících.

Cvičení bude probíhat od 9:30 hod. ve vnitřních prostorách organizace TyfloCentrum Jihlava, o.p.s., Brtnická 15 a bude trvat 60 minut.

S sebou sportovní oblečení a pohodlnou obuv.

**ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI VŽDY
NEJPOZDĚJI 2 DNY PŘED PLÁNOVANOU AKCÍ**

**15. 3. 2023 středa – TRÉNINK PAMĚTI V RÁMCI
NÁRODNÍHO TÝDNE TRÉNOVÁNÍ PAMĚTI S PANEM
Ing. BERÁNKEM**

Jedná se o osvětovou přednášku v rámci Národního týdne trénování paměti. Je určena všem příznivcům trénování paměti i těm, kteří si zatím netroufají přijít.

Můžete se zeptat na vše, na co není při normálním tréninku čas. Víťame náměty na další tréninky, co vás zajímá, co by mělo být příště. Budou samozřejmě i ukázky cvičení.

Skvělá šance začít dělat něco pro svůj mozek, který je také potřeba trénovat.

Akce se uskuteční v TyfloCentru Jihlava, o.p.s., na Brtnické 15, od 9:00 hod.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO 10. 3. 2023

22. 3. 2023 středa – PUTOVÁNÍ PO JIHLAVĚ

Spojíme příjemné s užitečným, kdy procházkou budeme putovat po různých památkách a zákoutích Jihlavy. Nápomocna nám bude aplikace Smart guide, se kterou se dozvíme o daných místech spoustu zajímavých informací.

Společný sraz v TyfloCentru Jihlava, o.p.s., na Brtnické 15, v 10:00 hod.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO 20. 3. 2023

28. 3. 2023 úterý – TRÉNINK PAMĚTI

Proběhne v TyfloCentru Jihlava, o.p.s. Brtnická 15, pod vedením pana Ing. Jaroslava Beránka. Trénink bude probíhat tentokrát až od 9:30 hod.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO 24. 3. 2022

29. 3. 2022 středa – OCHUTNÁVKA ČAJŮ

Půjdeme na exkurzi za panem Kotrbou, který si pro nás připravil program s ochutnávkou čajů. Začátek programu v 9:30 hod.

Sraz v TyfloCentru Jihlava na Brtnické 15, nejpozději v 9:00 hod. Celková kapacita je 10 účastníků. Pozor! Prosíme, aby si nahlášení klienti vzali s sebou přezůvky. Ochutnávka bude spojena i s možností zakoupení vybraných čajů, k dispozici budou i čaje čistící či bylinkové v souvislosti s jarní očistou.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO 27. 3. 2022

EXKURZE V ČOKOLÁDOVNĚ – Vyskytná nad Jihlavou

Momentálně čekáme na nabídku termínu, ve kterém bychom se exkurze mohli zúčastnit (je možné, že tento termín bude až na duben). O termínu a bližších informacích exkurze budete informováni na svých emailech.

S dostatečným předstihem Vám chceme oznámit, že 13. 4. 2023 – se uskuteční Noční běh pro Světlušku. Startujeme ve 21 hod v přírodním Amfiteátru Jihlava.

BLAHOPŘÁNÍ

Všechno nejlepší přejeme těm, kteří slaví narozeniny
v měsíci březnu

Jiří Hrdý

Eva Tručková

Hana Heuschneiderová

Ing. Miloslava Stehnová

K narozeninám je tu od nás na podporu Vašeho zdraví
jeden z nejnovějších vtipů. Neboť smích léčí☺

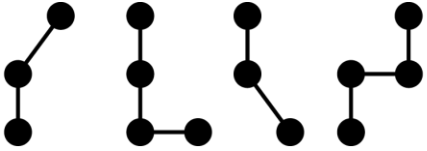
*Wikipedie: "Já vím všechno!" Google: "Najdu všechno!"
Facebook: "Já znám všechny." Internet: "Beze mě jste
v háji." Elektřina: "Tak se uklidníme jo?!"*

DÁRCI A SPONZOŘI

Spolufinancováno
Evropskou unií

Kraj Vysočina

světluška

Nadační fond
Českého rozhlasu

Jihlava

ROBINSON
OSTROV ZÁBAVY

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

datales
vývoj a prodej software

Bc. Tomáš Havlík

Časopis vydává:

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s., Brtnická 15, 586 01 Jihlava

tel.: 724 865 566 nebo 774 064 330

e-mail: jihlava@tyflocentrumjihlava.cz

www.tyflocentrumjihlava.cz